

Kerstverhaal: Een Zeventocht naar de kluis (Ben Stikvoort).

“Kom binnen”, riep de prior van het kleine klooster aan de Ringweg. Broeder Edelburg stapte binnen. “Ga zitten mijn broeder. Ik val met de deur in huis. In de week na Nieuwjaar zullen we dit huis, ons zo vertrouwd, verlaten. Het huis gaat tegen de vlakte om plaats te bieden aan woningbouw. Wij zijn oud, althans je zes medebroeders. Er is een plaats gereed gemaakt in een bejaardenoord. Alleen jij met je 37 jaar kunt daar niet gaan wonen. Je hebt mij eerder verteld te verlangen naar een stilte waar je leven kunt in de vrije natuur. Een plek waar je de mensen, die langs komen, kunt vertellen van de wondermooie schepping. Je kunt je ambacht, het snijden van houten kunstvoorwerpen en het telen van kruiden, beoefenen en te gelde maken.

Edelburg had een kleur gekregen toen hij dat voorstel tot zich liet doordringen. Dan vraagt hij waar die plek, ook wel kluisgenoemd, gelegen is. De prior wreef zich over het voorhoofd, pakte uit zijn lade een oude kaart, waarop slechts landwegen stonden aangegeven. “Hier wonen wij en daar heb ik een kruis gezet, daar woont Robertus, een man van hoge leeftijd die lichamelijke klachten krijgt en zo snel mogelijk opgenomen moet worden. Jij zal zijn plaats kunnen innemen”. Wanneer zal ik mogen vertrekken? “Over enkele dagen al want op kerstdag komen vrienden van Robertus hem ophalen.

“Is de weg lang”, waagde Edelburg nog te vragen. “Mijn broeder, luister: Zeven uur zou je nodig hebben maar je kunt er wel negen uur over doen als je je de tijd gunt om te luisteren naar de geluiden in het bos, te zien naar de dekmantels op de winterharde

grond of te ruiken aan het kruid dat overwintert”. Edelburg ademde eens diep. Hoezeer hij verlangde naar de stilte, toch bekleemde het hem om afscheid te moeten nemen van zijn broeders en het huis waar hij al tien jaar geleefd had.

De prior keek zijn jonge medebroeder aan. Hij begreep best dat afscheid van het vertrouwde huis, waar elke hoek hem bekend is, waar hij de gang van elke broeder al van verre herkennen kon, de jonge broeder met angstige onzekerheid vervulde en bijzonder veel pijn zou doen. Toch sprak Edelburg zacht: “Ik zal gaan”, waarop de prior hem zei: “Ik geef je een houten schaal mee. Tijdens je tocht verzamel je zeven brokjes uit de natuur. Bij elk van die zeven bedenk je een woord, een zin, een spreuk misschien. Die schaal biedt je de oude Robertus aan. Rond die schaal zal hij licht ontsteken en die nacht zal zijn een stille nacht, een heilige nacht, vierend de Menswording”.

Drie dagen later vertrok Edelburg met de houten schaal, een veldfles met water, een brood dat nog warm was, gevuld met krenten en rozijnen. “Neem er

wat van tijdens je tocht en morgen op kerstdag eten jullie samen kerstbrood”. Edelburg heeft de kaart zo goed mogelijk bestudeerd. Langs de akkers, die er kaal bij lagen, kwam hij al spoedig aan bij de bosrand.. Het eerste uur ging voor spoedig. Hij raapte een veer op, legde die in de palm van zijn hand en bedacht dat deze van een Vlaamse Gaai moest zijn. De kleuren glanzen in het licht van de morgen. “Dank je verre vogel, ik zie je toch morgen bij de kluis”. Dan gaat hij voort om na een uur zich te stoten aan een steen. Hij raapte hem op. “Jij, grijze steen, markeert de weg en wijst mensen de weg als ze dreigen

te verdwalen. Voor de kluis zal ik je een plaats geven”. Dan gaat hij het bos in en na een uur ziet hij een dennenkegel, roodbruin van kleur. Hij pakt deze op en zegt: “Jij zult mijn weervoorspeller zijn. Als je schubben open gaan, zal de regentijd ten einde komen”.

Verder gaat de tocht totdat zijn aandacht werd opgeëist door een tros rozenbottels die nu een wasachtige rode gloed vertonen. “Ik pluk de tros want morgen zal ik een gelei van je maken als dessert voor de feestdag”. Dan volgt hij door open veld de bedding van een beek en zie, daar staat lijsterbesspirea. Zelfs de Latijnse naam weet Edelburg nog: *Sorbaria sorbifolia*. Hij weet dat ze haar jonge blaadjes ten toon spreidt zodra de vorst geweken is. Hij neemt een takje van de plant mee als teken van de hoop, dat, al is het nog zo dor, het takje weer tot nieuw leven zal komen.

Het middaguur was reeds verstreken als Edelburg het loofbos binnengaat. Bij de eerste stap beweegt zich een bladskelet. Het leerachtige blad van de magnolia heeft zijn bladmoes verloren en zie hoe ragfijn dit restant van het jaar, dat ten einde loopt, is. “Ik koester je want herinneringen roep je op van voorbijgane dagen en uren”. Nadat hij zich op een beschut mostapijt heeft neergelegd, overviel hem een korte slaap. Wakker werd hij door het geluid van een klok. Had hij dan zolang geslapen? Nee, want het middaglicht

was nog niet verdwenen. Daar dwarrelde iets naar beneden. Hij stond op en raapte een stuk afbladderend berkenschors op. De *Betula Pendula* berichtte hem dat hij op moest staan, althans, zo begreep Edelburg het. Nu liep hij op het geluid van de klok af. Het duurde geen uur meer als hij voor de kluis staat.

Robertus stond in de deuropening en begroette zijn jonge medebroeder hartelijk. Edelburg overhandigde de brief van zijn prior en toen knielde hij op de grond, nam de schaal en plaatste alle zeven brokjes natuur er op.

Robertus nam de schaal en Edelburg mee naar het afdak waar, op een bussel stro, een van hout gesneden kerstkind lag. Ze plaatsten de schaal aan de voeten van het Kind en ontstaken een licht. Samen reikten ze elkaar de hand en vierden het feest van de menswording van dat Kind en van elk mens. Voor Robertus begon een nieuwe fase der grijsaards, voor Edelburg, de fase van nieuwe toekomst.